

**CHÀO MỪNG CÁC EM ĐẾN VỚI
BÀI HỌC NGÀY HÔM NAY!**

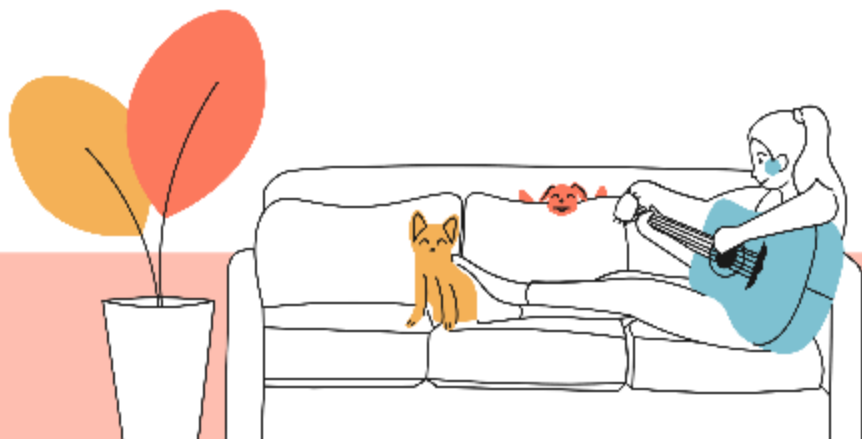
KHỞI ĐỘNG

□ Theo em, để vinh danh di tích – danh thắng Tràng An (Ninh Bình) là Di sản thế giới, hồ sơ liên quan đến di sản trình UNESCO gồm những nội dung nào?

- Kết quả khai quật, nghiên cứu khảo cổ khu Quần thể danh thắng Tràng An
- Nội dung Khảo cổ học tiền sử Quần thể danh thắng Tràng An trong bối cảnh Đông Nam Á và Đông Á
- Những giá trị nổi bật về tự nhiên địa mạo khu vực Di sản Tràng An

BÀI 3: SỬ HỌC VỚI CÁC LĨNH VỰC KHOA HỌC KHÁC

1. Tìm hiểu về Sử học - môn khoa học mang tính liên ngành

□ Hãy giải thích vì sao sử học là một môn khoa học mang tính liên ngành? Lấy ví dụ cụ thể?

Ví dụ:

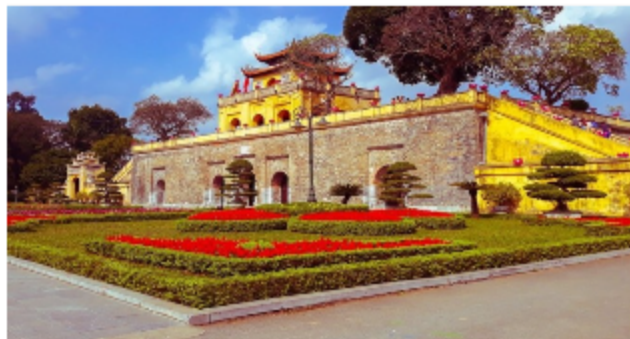
- Thông qua phương pháp bản đồ học, giúp thể hiện các vị trí tìm thấy các dấu tích của người nguyên thủy ở khu vực Đông Nam Á.

1. Tìm hiểu về Sử học - môn khoa học mang tính liên ngành

Hình 3.2. Hướng dẫn viên giới thiệu các hiện vật được trưng bày tại Khu di tích trung tâm Hoàng thành Thăng Long

- *Khu di tích trung tâm Hoàng thành Thăng Long là quần thể di tích gắn với lịch sử kinh thành Thăng Long (thời Lý – Trần), Đông Kinh (thời Hậu Lê) và tỉnh thành Hà Nội (thời Nguyễn).*
- *Di chỉ khảo cổ này là minh chứng sống động cho nền văn minh châu thổ sông Hồng trong suốt 13 thế kỉ và tồn tại đến ngày nay.*

1. Tìm hiểu về Sử học - môn khoa học mang tính liên ngành

- *Tất cả các ngành khoa học đều có mối liên hệ, tương trợ lẫn nhau, không có ngành khoa học nào tồn tại độc lập và nghiên cứu một cách riêng lẻ. Sử học không chỉ sử dụng tri thức lịch sử và một số phương pháp cơ bản mà còn phải khai thác tri thức và phương pháp liên ngành để có cái nhìn tổng thể về sự vật, hiện tượng đã xảy ra trong quá khứ.*

2. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn

Thảo luận nhóm:

Nhóm 1-2: *Nêu mối liên hệ giữa Sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn khác.*

- Sử học cung cấp tri thức về bối cảnh, nội dung, tác động, ý nghĩa,...để làm rõ hơn lịch sử hình thành và phát triển của các ngành.
- Sử học có mối liên hệ gần gũi với Khảo cổ học, Nhân học, Văn học, Địa lí học, Triết học,...

Nhóm 3 - 4: *Nếu mối liên hệ giữa các ngành khoa học xã hội và nhân văn khác đối với Sử học.*

- Nhưng thông tin của ngành KHXH và nhân văn hỗ trợ Sử học tìm hiểu và nghiên cứu lịch sử một cách toàn diện hơn, cụ thể hơn và chính xác hơn.

2. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn

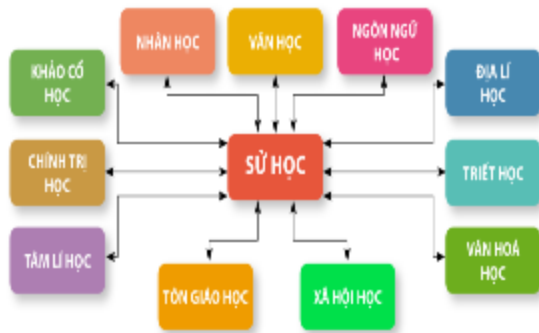
2.1. Sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn

Bản Tuyên ngôn Độc lập được Chủ tịch Hồ Chí Minh soạn thảo và đọc trước quần chúng nhân dân tại Quảng trường Ba Đình, Hà Nội ngày 2-9-1945 là văn kiện vừa có giá trị lịch sử, vừa có giá trị văn học, tư tưởng... Tuyên ngôn Độc lập là đối tượng nghiên cứu của các nhà nghiên cứu lịch sử, văn học, tư tưởng...

Hình 3.3. Trang bìa bản Tuyên ngôn Độc lập (Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội)

Sơ đồ 3.1. Mối liên hệ giữa Sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn

- Sử học cung cấp tri thức về bối cảnh, nội dung, tác động, ý nghĩa,...để làm rõ hơn lịch sử hình thành và phát triển của các ngành.
- Sử học có mối liên hệ gần gũi với Khảo cổ học, Nhân học, Văn học, Địa lí học, Triết học,...

2. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa sử học với các ngành khoa học xã hội và nhân văn

2.2. Các ngành khoa học xã hội và nhân văn với Sử học

Bình Ngô đại cáo là bài cáo được viết bằng chữ Hán, do Nguyễn Trãi soạn thảo năm 1428, thay lời Bình Định Vương Lê Lợi để tuyên cáo về việc đã giành thắng lợi trong cuộc khởi nghĩa Lam Sơn, khẳng định nền độc lập của nước Đại Việt. Văn bản này vừa có giá trị đặc biệt đối với Văn học, vừa giúp các nhà sử học tìm hiểu và trình bày lịch sử cuộc khởi nghĩa Lam Sơn một cách sống động, chi tiết về thời gian, không gian, nhân vật và sự kiện.

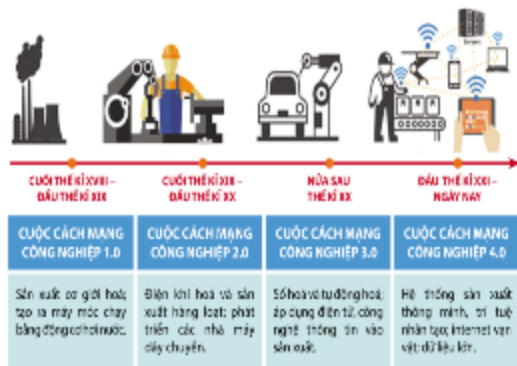
Hình 3.4. Trang đầu tiên của bài Bình Ngô đại cáo

- Những thông tin của ngành KHXH và nhân văn hỗ trợ Sử học tìm hiểu và nghiên cứu lịch sử một cách toàn diện hơn, cụ thể hơn và chính xác hơn.

3. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa Sử học với các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ

Thảo luận theo cặp: ❖ Hợp quan sát các sơ đồ từ 3.2 đến 3.4, các hình 3.6, 3.7

Sơ đồ 3.2. Sử học phục dựng và mô tả Sơ các cuộc cách mạng công nghiệp trong lịch sử thế giới

Sử học đã phục dựng và mô tả bốn cuộc cách mạng công nghiệp trong lịch sử thế giới.

Sơ đồ 3.3. Mối liên hệ giữa một số ngành khoa học tự nhiên với Sử học

Hình dung rõ hơn về mối liên hệ giữa các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ với Sử học.

Sơ đồ 3.4. Mối liên hệ giữa một số lĩnh vực công nghệ với Sử học

3. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa Sử học với các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ

Thảo luận theo cặp:

- ❖ Hợp quan sát các sơ đồ từ 3.2 đến 3.4, các hình 3.6, 3.7 để hoàn thành nhiệm vụ học tập theo bảng mẫu sau:

Nội dung	Sử học đối với các ngành KHNT và công nghệ	Các ngành KHTN và công nghệ đối với Sử học
Vai trò	Nghiên cứu quá trình hình thành, phát triển của các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ - Đưa đến những hiểu biết sâu rộng về lịch sử tri thức, lịch sử văn minh của con người. - Thúc đẩy sự hiểu biết của đại chúng đối với khoa học.	- Có vai trò trong quá trình sưu tầm, tìm kiếm sử liệu, nghiên cứu, tìm hiểu, tái hiện quá khứ; cung cấp dữ liệu rộng lớn và đa dạng cho các nhà sử học - Các lĩnh vực CNTT hỗ trợ quá trình thu thập và xử lý sử liệu, trình bày và tái hiện quá khứ
Lấy VD phân tích	Tác phẩm <i>Lịch sử Toán học giản yếu</i> trang bị cho người đọc những hiểu biết ở các mức độ khác nhau về lịch sử phát triển ngành Toán học trên thế giới,	- Sử dụng thông tin và phương pháp của Toán học để thống kê, phân tích, trình bày các thành tựu kinh tế - xã hội, tính toán, đo đạc một số công trình trong quá khứ.

3. Tìm hiểu về mối liên hệ giữa Sử học với các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ

- Ngày nay, nhờ thành tựu của các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ, việc tìm hiểu và khám phá tri thức lịch sử có nhiều thuận lợi.
- Ngược lại, thông qua thành tựu của các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ, Sử học sẽ mô tả, phục dựng tiến trình của các ngành ấy, góp phần đưa tri thức của các ngành tới công chúng.

LUYỆN TẬP

Câu 1: Ý nào dưới đây **không** phù hợp khi giải thích vì sao Sử học là một khoa học có tính liên ngành?

A. Vì Sử học là môn khoa học cơ bản, chỉ phối các môn khoa học khác.

B. Vì Sử học nghiên cứu về đời sống của loài người trong quá khứ với nhiều lĩnh vực khác nhau.

C. Vì Sử học sử dụng thông tin và phương pháp của nhiều ngành khoa học khác trong nghiên cứu.

D. Cần ứng dụng thành tựu của khoa học - công nghệ để tăng cường chất lượng và hiệu quả nghiên cứu lịch sử.

LUYỆN TẬP

Câu 6. Ý nào **không** phù hợp về tác dụng của việc tái hiện lịch sử các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ?

A. Giúp làm rõ các vấn đề thuộc các ngành đó đã từng được đặt ra và giải quyết như thế nào.

B. Giúp các nhà khoa học không lặp lại sai lầm của những người đi trước.

C. Giúp các nhà khoa học có thể kế thừa thành tựu, kinh nghiệm của những người đi trước

D. Đưa đến sự ra đời của nhiều phát minh mới.

LUYỆN TẬP

Câu 3. A. Khoa học tự nhiên và Ý nào dưới đây không phản ánh đúng vai trò của Sử học đối với các ngành khoa học tự nhiên và công nghệ?

công nghệ là đối tượng nghiên cứu của Sử học.

☒ B. Sử học đi sâu nghiên cứu nội dung của khoa học tự nhiên, công nghệ.

C. Sử học xem xét, làm rõ thành tựu của từng ngành ra đời trong bối cảnh, điều kiện lịch sử nào.

D. Sử học đánh giá ý nghĩa, tác dụng của thành tựu các ngành đó đối với xã hội đương thời.

LUYỆN TẬP

Câu 4. Khai thác thông tin về Di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới Tràng An cho thấy: Để xác định giá trị của danh thắng này, các nhà khoa học đã dựa vào phương pháp, kết quả nghiên cứu của những ngành nào?

A. Địa chất học, Cổ sinh học, Sử học, Khảo cổ học.

B. Văn học, Triết học, Tâm lí học

C. Toán học, Hoá học, Vật lí.

D. Khảo cổ học, Toán học, Hoá học.

VẬN DỤNG

Thống kê các hình ảnh sau theo mẫu:

Hình 3. Phong tục cưới hỏi của người Cơ Tu
(Quảng Nam)

H2. Nhà sàn của người Mường (Phú Thọ)

VẬN DỤNG

Thống kê các hình ảnh sau theo mẫu:

STT	Hiện vật, di tích lịch sử	Các ngành khoa học có liên quan
1	Hình 1. Công cụ đá ghè một mặt và rìu tay Gò Đá (An Khê, Gia Lai).	Khảo cổ học, Dân tộc học, Văn hóa học, Cổ sinh học, Hóa học, Toán học.
2	Hình 2. Nhà sàn của người Mường (Phú Thọ).	Địa lí, Toán học, Dân tộc học, Xã hội học, Văn hóa học, Nghệ thuật học
3	Hình 3. Phong tục cưới hỏi của người Cơ Tu (Quảng Nam).	Dân tộc học, Xã hội học, Văn hóa học, Nghệ thuật học

HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ

- Ôn lại nội dung kiến thức bài học.

- Học và chuẩn bị **bài 4**

**CẢM ƠN CÁC EM ĐÃ
LẮNG NGHE BÀI GIẢNG!**

